

Acció CIUTADANA

SETMANARI REPUBLICÀ FEDERAL

Olot, 31 de Maig 1930. — Subscripció 5 ptes. l'Any. Número solt 10 cts. — Redacció i Administració, Concentració Republicana — Any I. — Núm. XIV

Convivències espirituals

La coincidència, afinitat ideològica, entre els sectors més avançats dels pobles, fa possibles unes corrents importantíssimes de comprensió, que faciliten, clarament, la solució als problemes d'Humanitat.

L'esperit, que fins abans de la Gran Guerra, es mantenia gelós i es limitava a la simple obtenció, més probable, però ja d'un sentit rebel, d'alguna solució lògica i sobre bases reals, ara es fa sensible a les possibilitats d'una federació ampla de pobles europeus, que permetés una constant solidaritat i una jurisdicció equànima, evitant la reproducció de les lluites sagnants i fratricides.

Per fi, els homes, podran descobrir la seva llibertat, ofegada dessoria els tants prejudicis societaris, i limitada a unes formes accidentals, ja racialment adherides, si aquesta Federació procura universalitzar unes disposicions legislatives, que reconeixin la individualitat sincera dels seus components, i cedeix a totes les classes socials, destriades i persistents, per la incipient organització dels pobles, tots els mitjans comuns que puguin menar-les per el camí d'obtenir una progressiva cultura física i moral.

L'oposició, que previament sembli que pugui tenir el projecte, serà dels que temen un uniformisme, consideren ja, com al màxim de perfecció, el reconeixement d'unes nacionalitats i que limiten l'essencialitat d'aquestes, a un lloc d'acció, a unes lleis, a una història i a una llengua, i que creuen impossible la convivència de l'esperit, que aquestes circumstàncies congrien, amb un esperit més universal que tendeixi a la identificació del perquè de la terra amb la vida dels humans.

Mentre les lleis dels pobles no venguin per fer possible aquesta solidaritat restarà en peu la constant amenaça dels que es creuen supremes, i continuarà la necessitat, indigna, en que ens veiem avui d'armar-nos per consolidar la pau.

Però és que també al considerar que la pau és aquesta somnolència d'avui, es parteix d'uns principis totalment equivocats.

Mentre restin problemes d'humanitat a solucionar, en que la seva liquidació definitiva no sigui convenient a una part determinada del poble, i mentre es negligeixi la importància dels fets naturals que determinen la creació individual, i no es consideri, com a fet lògic i legal, la necessitat dels pobles a disposar al seu lliure albir, la paraula de la pau serà un espantall que farà de cortina als armaments encarats contra la opinió.

Per això, precisa aquesta lluita disciplinada dels esperits interessats en disposar de la seva voluntat, com a força indestructible, per oposar-la, resoltament, a la minoria, que ja per natural seu, és contrària a tot progrés, i per a obtenir el seu reconeixement individual i influenciar en l'hora oportuna en la constitució federativa dels pobles.

A. DOT-ARXÉ

Comentari

L'Escola i la Llengua

Tot llegint treballs que fan relació a l'ensenyament del llenguatge, hem pogut constatar, en més d'una ocasió, i no cal mentir, amb veritable enveja, els fruits abundants, admirables, que en treuen d'aquest ensenyament, per exemple, els educadors de la nostra veïna república França.

Els qui llegeixin els treballs de redacció que fan els minyons francesos, als deu o dotze anys, i estiguin avesats a la forçada i artificiosa redacció dels nostres nois, necessàriament s'han de veure sorpresos que a tan tendres edats s'escriu amb

una perfecció que ja voldríem per els nostres batxillers!

El maneig de la frase, el coneixement del lèxic, com igualment la facilitat en compondre, dient tot el que volen dir, són, en aquests exercicis, qualitats obligades i gairebé sempre sense cap mèrit, com una cosa enterament natural. Podríem retreure, si la naturalesa d'aquest periòdic ens ho permetés, fragments diversos que corroborarien el que diem i ens farien a la vegada adonar-nos que alguns factors han d'obrar aquest miracle del saber dir i del saber escriure, en nois tan joves.

L'infant, en el llenguatge, és fidel i obediència a les lleis de l'herència i vida social. En països on la llengua és ben madura i envaeix tot el seu

Es absurd que les lleis d'un poble, elaborades algunes voltes amb un fi d'egoisme particular, siguin les que han de servir de base en el reconeixement de la personalitat dels altres pobles. El Dret per la seva humanitat deuria ésser internacional, però d'una manera efectiva i no ficcia,

ambient, emmotlla frases plenes d'art i vida, que vibren per l'aire espiritual de la nació i, com plasma vital, s'introdueixen en l'esperit de l'infant desvetllant-li aquest admirable do del saber expressar-se amb naturalitat i bellesa en la seva parla.

Llegint amb atenció les composicions escolars dels petits francesos, s'hi pot observar, tot seguit, la influència de la novel·la, del diari, de la revista, del parlar del carrer... i d'aquí, aquesta facilitat i preciosa auxili que troben les escoles franceses per a dotar als seus infants d'aquesta expressió tan rica i alhora literària.

A Catalunya una funesta i equivocada organització pedagògica, per part de l'Estat, obliga als seus petits ciutadans a aprendre el llenguatge, amb el qual han de bastir la seva educació primària, confegint sons i llegint gràfies que no els diuen res, per no comprendre-les. Fins a certa avançada edat, havent ja esmerçat malament els millors anys de la seva vida escolar, no entenen el llenguatge en que s'intenta educar-los, llenguatge que mai se'l poden fer seu, ni per tant pot esdevenir plasma vital del seu esperit.

En la formació del geni d'una llengua tot hi ha de convergir: una literatura viva i variada i l'absorció d'aquesta per el poble, per mitjà de les universitats, acadèmies, revistes, diaris, etc., i tot això acompanyat del sentiment de pàtria, puix que la llengua és el més autèntic mitjà que posseeix un poble per a manifestar-se; un poble que no cultiva la seva llengua i la deixa morir, és que no té, com a poble, res a dir, i per tant entra en el cementiri de la història.

L'escola, isolada de l'engranatge social, cometent l'absurditat d'emprar un llenguatge estrany a l'esperit de l'infant, forçosament ens ha de donar uns ciutadans sense expressió, com succeeix a Catalunya, on l'escola, en lloc d'ésser un factor social més, situat en el lloc que li pertoca, esdevé un lloc de passatemps, i afectant-li directament la responsabilitat de l'arrerassament cultural del nostre poble.

En aquest punt estem d'acord amb el nostre volgut col·lega «Gasetà d'Olot», quan, dirigint-se als joves que s'endiumengen amb simbòlics llacets, que amb certa coqueteria porten al trauc de l'americana, tot amablement els hi pregunta: ja sabeu escriure i parlar bé el català? Nosaltres els hi fariem la mateixa pregunta, tot i convidant-los a omplir el buit que representa aquesta ignorància, en la seva educació ciutadana. Adhuc si algun jove vol inhibir-se d'aquest deure, amb l'excusa que no té mitjans per aprendre'l, nosaltres li avancem que en la redacció d'aquest periòdic hi trobarà, encara que modest, personal que amorosament i gratuïtament allionarien, en aquesta assignatura, a tot el jovent que a tal objecte ens comuniqui el seu desig.

DEMOPIL

CONSULTORI JUBERT

Malalties de les criatures.

Malalties de la pell.

Cirurgia infantil.—Cirurgia dels ossos.

Diagnòstics.

Traslladat: Plaça Constitució, 7, prals.—GIRONA